

En helsetanke bak alt han gjør

Finn Devor bader i Sognsvann hver morgen, så sant det ikke er vinter og is på vannet. Så går han hjem og åpner Aftenposten og finner trekningslisten. Dødsannonsene altså. Så lenge han ikke finner sitt eget navn der, er dagen reddet. Og dagen brukes til fysisk aktivitet. Sommer som vinter. Svømming, orientering, sykling og ski, med skistugjengen som treningskamerater og Skistua og Skjennungstua i Nordmarka ved Oslo som faste varmestuer. Når han ikke er på egen hytte på Ål i Hallingdal.

– Tannleger har et altfor stillestående yrke, mener Finn Devor, selv om de har begynt å sitte. – De tenker altfor mye på jobb og på å tjene penger. De har ikke ork eller overskudd til å trene, og får altfor lite frisk luft og ingen bevegelse, annet enn til og fra mellom vasken og stolen. Et amerikansk forsikringsselskap gjorde en undersøkelse for en tid tilbake, der de fant ut at tannleger lever 10 år kortere enn gjennomsnittet, forteller Devor.

Første gang Tidende traff ham var en søndag på Skjennungstua høsten 2001. Da satte han seg ned ved bordet vårt og la i seg en av stedets berømte blåbærmuffins og snakket om alle Birkebeinerne han har gått. 25 renn, 25 år på rad og 25 merker har han å skilte med. Og alle etter at han fylte 52 år. Han har gitt seg med akkurat det for et par år siden riktignok, men han går fortsatt mye på ski. Selv om han helst unngår utforbakkene. Motbakker derimot, har han ingenting imot. Dessuten har han seks individuelle VM-titler på 15 og 20 km fristil, og ett stafettgull. Og da snakker vi om veteraner. Han begynte med skøyting da han var 72.

Han er 85 år og har mye å fortelle om idrett, trening og konkurranser. Sønnens sønn er på landslaget i Telemark og sønnen har vært på landslaget

i hopp. Han som er tannlege. Tannlege er han forresten selv også.

– Jaså? Nå blir vi virkelig interessert. Hva er dette for en type egentlig? Det må vi finne ut av.

Så vi ringer ham en vakker vårdag og spør om han vil være med på sykkelstur og ta en prat. Kanskje vi kan få skrive om ham i sommernummeret til og med? – Å ja da. Kan skjønne det. Så vi legger i vei fra Skistua ved Frognerseieren, nok en gang med Skjennungstua som mål.

Ved siden av all mosjonen viser det seg å være et lite stykke tannlege- og krigshistorie å hente her. Vi begynner med faren, som til dags dato er tidenes yngste norske tannlege, med sin eksamen som 19-åring i 1907. Han begynte sin karriere på Lillehammer sammen med Anders Sandvig. De reiste forresten rundt og kjøpte gamle hus og antikviteter sammen, og tannlegekontoret de brukte er i dag en del av samlingene på Maihaugen. I 1912 dro tannlege Isaac Dworsky med frue til Kristiansund, og der ble sønnen Finn født i 1916. I 1917 flyttet de til Oslo, for moren var fra Danmark og likte ikke fiskelukten på nordvestlandet. Dworsky kjøpte Ole Smith-Houskens praksis i Oslo, og der fulgte det med en bipraksis som bedriftstannlege for godseier Løvenskiold. Det innebar en dag i måneden på Hakadal Verk og en uke på Hakkloa gård hver høst, uten strøm og innlagt vann. Finn var med og tråkket bormaskinen.

Løvenskiold reddet familiens liv i 1942. Da var Finn blitt Devor, og var selv ferdig tannlege etter studier i Edinburgh og Oslo. Han sto og opererte en tysk kommandant i Stavern, idet lensmannen kom med arrestordren. Heldigvis var lensmannen en venn. Han sa at pasienten måtte forlates i stolen, selv om operasjonen ikke var fullført, noe Devor syntes var litt van-skelig. Men det hastet med å komme

Finn Devor i kjent stil.

seg av gårde, og Løvenskiold hadde sendt en bil fra Oslo for å hente Finn Devor og hans kone, som var gravid med deres første barn. Etter en dramatisk flukt kom de til Sverige, først Stockholm og deretter Uppsala, hvor Devor først jobbet for den svenske tandvården og siden for de norske polititroppene.

Fra 1945 og til han ga seg som 77-åring drev Finn Devor privat praksis i Oslo. Når han ikke var til sjøs, da. Som tannlege, offiser og «gigolo» på Bergensfjord, med 500 cruisepassasjerer, deriblant en god del rike enker. Det var i 1966. Men det var ikke førstereis for ham, han hadde vært skipstannlege på en oljetanker før den tid.

Nå er han pensjonist og mosjonist på heltid, og bare innom praksisen fra tid til annen og hilser på sønnen som driver videre, og søster Eva, som har vært trofast hos dem i 28 år.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

Forventning. Fotografi av Anne-Lise Häupl Kirsebom.